H.5 Code No: 6

कथा

विषयं - कारुण्यं परमो धर्मः ।

कारुण्यस्य

फलं

चित्रपुरी देशे कस्मिंश्चित् ग्रामे कश्चन धनिक कुटुम्बं अवसत् । तस्य कुटुम्बस्य नाम सूर्यगृहं इति । तत् गृहं सुन्दरं विशालं गृहं आसीत् । चित्रवैभवेन तत् गृहं अलंकृतवति । तस्य कुटुम्बस्य पिता आसीत् शिवः । तस्य कुटुम्बस्य माता आसीत् सीता । तत् कुटुम्बे

CodeNO: 6.(H 5)

द्वे छात्राः आसीत्। तत् एकं सन्तुष्टं कुटुम्बं आसीत्।

पुरातनकाले शिवः विविध कारुण्य प्रवर्तनं अकरोत्। किन्तु अद्य सः तस्य कारुण्य प्रवर्तनं समापयति। सः सर्व समये धनं संग्रहयति इति विषयं चिन्तयति। तत् कुटुम्बे कारुण्यस्य महत्वं विस्मरति किन्तु तेषां पुत्रः विद्यालयात् कारुण्यस्य अर्थं जानाति। अन्य व्यक्तिः प्रश्ने सः सहायं करोति। पुत्रस्य अस्मिन् स्वभावं पिता न पृच्छयति। एकस्मिन् दिने

CODE NO: 6 (H.S)

पितुः पुत्रस्य समीपे आगच्छति वदति - "मम सर्वं प्रतीक्षा तव जीवन विजयं अस्ति,। मम सर्वं धनस्य अधिकारि एवं भवति। पुरातन काले अहं कारणस्य प्रवर्तनं करोमि। किन्तु फलं न लभ्यति। अतः किमर्थं वयं अस्माकं धनं नाशयति"। पितुः वाक्यं श्रुत्वा शोकाकुलरूपेण पुत्रः उवाच - "पिता, एवं किं वदति ? कारणस्य प्रवर्तनं एकं ईश्वरपूजा भवति। इत्यस्य फलं ईश्वरस्य समीपे, वयं गच्छति तत् समये लभ्यति"। पुत्रः वाक्यं श्रुत्वा पिता क्रुद्ध रूपेण उवाच - ईश्वरः! ईश्वरः इति नाम एकं व्यक्ति न अस्ति। पितुः पुत्रस्य च वाक्यं श्रुत्वा माता पुत्रीः च अत्र आगच्छति।

" code NO : 6 (H.5)

माता वदति - किं संभवति ?
पुत्र किं संभवति । तत् समये
पुत्रः वदति - कारुण्यं सर्वस्य
आधारं अम्बा । अद्य अस्माकं
अवस्थस्य कारणं अनेकः कारुण्यं
आसीत् । तत् श्रुत्वा पिता उवाच -
"कारुण्यं" अस्माकं अद्य शब्दे
अवस्थस्य कारुण्यं न अस्ति ।
मम वचनं आसीत्" । माता पुत्रस्य
समीपे एकं वाचकं उवाच - तत्
तव पिता । त्वं पितुः समीपे
भीम शब्दं न संभावयति । त्वं
गच्छसि । माता वाक्यं श्रुत्वा पुत्रः
उवाच - अहं दरिद्रस्य समीपे
कारुण्य प्रवर्तनं करोष्यामि ।
तत् मम इष्टं अ भवति । पिता
उवाच - त्वं कारुण्यं करोष्यसि ।
किन्तु मम धनं न उपयुजति ।
तत् श्रुत्वा माता भयति । माता

Code No: 6 (H·S)

मरणस्य कारणं अहं आसीत्।
अहं कुरुपिता भवति।
तत् श्रुत्वा पुत्री: अत्र आगच्छति
उवाच - मम सहोदरस्य मारणस्य
कारणं मम पिता भवति। मम
पितुः प्रवर्तनस्य फलं भवति।
त्वं तत् दिने अवदत् ईश्वरः
न अस्ति। इत्यस्य फलं भवति
मम सहोदरस्य मरणं। पिता
उवाच - न वदति पुत्री: न
वदति। किन्तु पुत्री पुनः
उवाच - स तस्य: कर्मस्य
फलं आसीत्. तत् दिने आगच्छति
जना:। सः अद्य ईश्वरः
समीपे उपविशति। किन्तु
त्वं समीपे न उपविशति। तव
मरणसमये जना: न आगच्छति।

Code No : 6

जीवयति दरिद्रजनाः आसीत् । तेषां वरुणस्य मुखं दृष्ट्वा रोदिति । अत्र आगच्छति सर्व जनाः वरुणस्य पितुः समीपे आगच्छति वदति - "वरुणस्य दानं भवति अस्माकं जीवनं" । ईश्वरः प्रिय पुत्रः अस्ति वरुणः । किन्तु वरुणस्य मारणं मुकं वेदन सहनं वती आसीत् । सः अस्माकं पुत्रः आसीत् । ~~पुत्रः~~ ~~मारणं~~ पितुः नेत्रात् अश्रुणि आगच्छति । सः बहुवारं रोदिति । मारणानन्तर सर्व कर्म पूर्तिकरोति । सर्वजनाः गृहात् गच्छति । तत् गृहं तु तुष्णीम् इति रूपे भवति । एकस्मिन् दिने पिता वदति - मम पुत्रस्य

Code No : 6

माता पुत्रः समीपं अगच्छति सा अतिशीघ्रं भयति । पुत्रः न श्वसनयति । माता भीम शब्दं रोदिति । पिता पुत्रीः च मातुः समीपे अतिशीघ्रं धावति । पिता उवाच - किं संभवति ?
माता उवाच - अस्माकं पुत्रः गच्छति । मातुः वाक्यं श्रुत्वा पुत्रीः शीघ्रं नाशयति । पिता मकं वैद्यस्य समीपं गच्छति । किन्तु पुत्रः ~~स्थापनि~~ मरणं वैद्यः स्थितिकरोति । वरुणस्य मरणं वर्ता श्रुत्वा अनेन गृहे प्रवेशाति । अनेक अनेक जनाः तस्यः मुखं दृश्यपति इति कारणं तस्यः गृहं आगच्छति । तेषां वरुणस्य बन्धवाः नास्ति । वरुणस्य कारुण्येन

वदति - "सः अस्माकं पुत्रः"। पिता रोषाकुलस्य वदति - "सः मम वाक्यं न अनुशीलयति"। तत् दिने पुत्रः बहुवारं रोदिति। तस्मिन् समये एकं हृदय वेदन सः अनुभवति। मातापितरौ पुत्रः शब्दं न शृणोति।

एकं दिनं समाप्यति। अन्य दिनं आगच्छति। सूर्य प्रकाशं सर्व गृहस्य उपरि व्यापयति। माता पुत्रस्य समीपे आगच्छति। माता वदति - सूर्य, प्रभातं आगच्छति। त्वं न उत्तिष्ठसि। किन्तु पुत्रः मातुः वाक्यं न शृणोति। माता अनेक ~~समः~~ समयं वदति। किन्तु पुत्रः न उत्तिष्ठति।

code NO:- 6

कारणं त्वं कारुण्यं न प्रवर्तयति।
पुत्रीः वाक्यं श्रुत्वा पिता बहुवारं
रोदिति। पुत्रीः उवाच - पिता
न रोदिति। तव प्रवर्तनं
ईश्वरः क्षम च ' ददाव्यति।
कारुण्यं प्रवर्तन मार्गे क्षम लभ्यति।
पुत्रीः वाक्यं श्रुत्वा पिता कारुण्य
प्रवर्तनं करोति।

तस्यां जीविते सन्तोषं
आगच्छति। स्वर्ग समये सः विविध
अा करोति। तत्
कारुण्य प्रवर्ति
समये सः वदति : मम कारुण्य
प्रवर्तनस्य कारणं मम पुत्रस्य
मातृक अस्ति। कारुण्यस्य महत्वं
मम पुत्रः ~~मम~~ मार्गे अहं ~~चलति~~
अपठत्। अद्य पठति।